

Број: 7055 - ОЦ/23

ПЛАН ПОСЛОВАЊА ЗА 2024.ГОДИНУ

Новембар, 2023.

Општи подаци о друштву

Акционарско друштво Олимпијски центар “Јахорина” управља капиталном инфраструктуром на скијалиштима која се налазе на простору природног добра или добра у општој употреби од посебног значаја за развој туризма, дефинисаним у складу са одредбама Закона о јавним скијалиштима Републике Српске (“Службени гласник РС” број: 15/10 и 33/16).

Друштво послује у складу са Законом о јавним предузећима и Законом о привредним друштвима Републике Српске. Законом о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“, број 75/04 и 78/11) дефинисано је да се одредбе Закона примјењују на предузећа која у структури власништва имају 50 % плус једна акција или удјела у власништву Републике. Регистровани капитал Друштва са 30.09.2023. године износи 32.504.292 КМ. подијељен на исти број обичних акција номиналне вриједности 1 КМ по акцији. Капитал је 90,667 %, државно власништво фондова Републике Српске.

У складу са чланом 21. и 22. Закона о јавним предузећима (“Службени гласник РС” број: 75/04 и 78/11) Скупштина акционара је у току 2022. године усвојила трогодишњи план пословања за период 2022-2024 године.

Чланом 23. Закона о јавним предузећима предвиђено је да изузетно управа на годишњем основу разматра пословање, те у случају потребе, а у складу са циљевима истог ревидира и усаглашава план пословања ради његовог прилагођавања кретањима на тржишту.

Усвојени план представља основ пословних активности Друштва у току пословне године у погледу оних питања која садржи. Зависно од посебних, непредвиђених специфичности процеса на тржишту управа може надзорном одбору предложити покретање поступка одређених промјена донесеног плана пословања.

Обавјештењем о разврставању дјелатности из 2021. године, на основу параметара о сталној имовини и већинском приходу основна, претежна, дјелатност је: 49.39 – Остали копнени превоз путника, д.н.

Друштво је, у складу с одредбама члана 5. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, а на основу података исказаних у финансијским извјештајима за 2022. годину, разврстано у велика правна лица. Друштво нема зависних, односно контролисаних правних лица, у смислу Међународног рачуноводственог стандарда 27. Рјешењем о регистрацији број 061-0-Рег-21-000145 од 20.04.2021. уписани су подаци о оснивању пословних јединица: Пословна јединица Олимпијски бар, Јахорина бб, Пале и Пословна јединица Ски центар „Игришта“, Власеница, Власеница бб.

Рјешењем о регистрацији број 061-0-Рег-22-000345 од 15.09.2022. године, уписани су подаци о смањењу капитала Друштва и то: ради покрића губитка из ранијих година у износу од 35.813.626 КМ и смањењем ради формирања законских резерви у износу од 3.250.429 КМ, након чега основни капитал Друштва износи 32.504.292 КМ. У мјесецу октобру 2023. године Друштво је извршило откуп акција малих акционара од 3,459% капитала или 1.124.000 акција номиналне вриједности 1 КМ по акцији, стекло сопствене акције за које је обавезно да у року од годину дана изврши продају, или поништи и изврши смањење капитала у редовном поступку.

Реализоване инвестиције

Олимпијски центар „Јахорина“ је реализовао низ капиталних инвестиционих пројеката на изградњи ски центра „Јахорина“ који су покренули и подстакли привредни развој на локалном и регионалном простору источног дијела Републике Српске. Инвестициона улагања реализована су кроз кредитна задужења уз гаранције Републике Српске, али и кроз низ мањих пројеката из властитих средстава. Сва расположива средства у пословању која је могуће распоредити усмјеравају се на пројекте који доприносе одрживом пословању и развоју свих учесника у заједничком пројекту изградње туристичког подручја. Јавни инфраструктурни пројекти који су до сада реализовани уз стратешку подршку Владе Републике Српске, подржани гаранцијама РС, остварили су своје јавне задатке. Покренули су привредни развој регије, отворили инвестициони процес приватног сектора који је одговорио још већим улагањима и вишеструко увећаним приходима, запошљавању и буџетским давањима.

Многи капитални инвестициони пројекти су према усвојеним плановима завршени у протеклом петогодишњем периоду. Скијашка инфраструктура и велики пројекти обухватају прије свега: улагања у изградњу система вјештачког осњежавања, изградњу система вертикалног транспорта и изградњу и уређење скијашких стаза, на обухвату и простору јавног добра скијалишта које је дато Олимпијском центру „Јахорина“ кроз додијелено дугорочно право служности.

Скијалиште Јахорина чини 17 инсталација вертикалног транспорта капацитета од око 32000 скијаша на сат и 52 км скијашких стаза.

- **Вјештачко осњежавање** скијалишта се одвија кроз изградњу у фазама. Процес је почео изградњом система вјештачког осњежавања на локацији Пољице са великим акумулационим језером капацитета 75000 м³ воде на врху и водозавхата за пуњење уз уређење скијашких стаза у обухвату шестосједних жичара Огорјелица и Пољице са изградњом вјетроустава. Изградња система за вјештачко осњежавање је настављена на подручју новоизграђене гондоле Партизан и на стазама Новак Ђоковић и ски стазама у Рајској долини. У току је изградња у сектору Прача - Скочине. Ова инвестиција обухвата реконструкцију старог система, проширење на новоизграђене стазе, изградњу нове акумулације од 30000 м³ са снабдијевањем водом из додатних алтернативних извора и увезивање у јединствени систем. Због геолошке стабилности бране и језера у сектору Скочине планирана су додатна улагања за завршетак инвестиције у 2024. годину. Набављен је уређај „snowfactory“ за производњу вјештачког снијега на температурама до +10°C. У току је и набавка додатне опреме и повећање броја фиксних и мобилних топова у систему вјештачког осњежавања Скијалишта Јахорина, који нам гарантују сигуран снијег и рад ски центра.
- **Нове инсталације:**
  - Гондола на локацији Огорјелица дужине 1100м са 36 кабина, капацитета 2700 скијаша на сат. За изградњу гондоле бирана је локација гдје је природно најмања изложеност вјетру. Гондола

- и лифт Пољице осигуравају рад скијалишта током цијеле зимске сезоне, односно у данима када због јачине и удара вјетра или магле остале инсталације немају услове за безбједан рад.
- Гондола Пољице, извршена је замјена шестосједа Пољице новом најсавременијом гондолом „Paninfarina“ која је повезана тунелом са објектом Олимп бар на врху планине, са повећаним капацитетом на 3600 скијаша на сат. Због својих погодности, везом са објектом на врху и љетним садржајима, гондола Пољице ради током цијеле године и доноси значајан приход изван зимске сезоне.
  - Замјена шестосједа Пољице испланирана је у вези са проширењем скијалишта и увезивањем сектора Трново. Шестосјед Пољице је премјештен/инсталиран на локацију Трново, капацитета 2400 скијаша на сат, уз изградњу ски лифта и покретне траке.
  - Шестосједа жичара Рајска долина капацитета 2400 скијаша на сат.
  - Ски лифт Пољице је замијењен новом инсталацијом сидро са два пута већим капацитетом од претходног, а на локацији Трново инсталиран је нови ски лифт Оштра глава. Изграђени су ски лифтови Јавор, Спуст и Прача.
  - Извршена је инвестициона реконструкција двосједа Огорјелица.
  - Покретне траке и тјубинг стазе Пољице, Рајска долина и Трново
  - Планирано проширење капацитета шестосједне жичаре Скочине је дио плана за 2024.годину
- **Ски стазе** . За нови квалитет скијања, паралелно и у континуитету се одвија изградња, уређење скијашких стаза, проширење, ублажавање нагиба, дренажа, мљевење камена и затрављивање, чиме смо добили добро уређене стазе, а током љета уређене зелене површине. Од локације Пољице уз изградњу нових стаза и веза, урађене су три нове стазе уз гондолу Партизан са системом за осњежавање и везним путевима. Настављено је изградњом у сектору Трново и стазама Рајска долина. У сектору Скочине и Прача гдје су се одржавале ЗОИ 84 у алпинским дисциплинама за жене ради се обнова и изградња скијашке инфраструктуре са уређењем нових и проширењем постојећих ски стаза. Укупна дужина ски стаза са везним путевима у последњем инвестиционом циклусу на скијалишту Јахорине сада износи око 52 km. Извршена је хомологација 11 скијашких стаза по ФИС стандардима што чини Јахорину поново спремно за организацију такмичења свјетског ранга.
- Последње нове атракције су “Snowboard” парк и стаза за санкање.
- Освијетљена је ски стаза Пољице са освијетљењем језера на врху и ски вртића на полазу Гондоле Пољице. Освијетљене су ски стазе Новак Ђоковић, а затим и стаза Скочине па је понуда у зимској сезони богатија за ноћно скијање стазама у дужини од 11 километара.
  - Уређен је пут Циљна кућа Олимпијски бар, а у сарадњи са општином Пале освијетљен је пут ка врху планине.
  - Изграђен је и опремљен угоститељски објект на језеру, на врху планине са посебном понудом и садржајима који су атрактивни за рад током цијеле године. Сваке године допуњава се новим садржајима уз амбијентално уређење простора око језера и проширењем објекта Олимпијског бара са шанком на отвореном за јединствене забаве на планини.

- Извршено је улагање у систем ски дате, унапријеђен је систем пролаза на жичарама и систем продаје ски карата. Повећан је број продајних мјеста да би се смањиле гужве и чекања на касама, омогућена је продаја на удаљеним локацијама и путем “web shopa”.
- Инсталиран је алпин костер, боб на шинама који полази са врха планине, из објекта на језеру и трасом дугом 2,5 км спушта се до полаза гондоле Пољице и представља посебан ужитак за посјетиоце у лјетњој сезони. Урађене су бицикличке стазе и стазе за шетњу.
- Финансирани су нови лјетњи садржаји који се сваке године допуњавају. Постављене су теретане на отвореном, “zip line”, адреналин и авантура парк. Током 2023. године остварени су значајни приходи у лјетњој сезони
- Извршено је улагање у паркинг просторе, изградњом нових паркинга, проширењем и уређењем постојећих, изградњом и набавком система за наплату. Питање рјешења паркинг наплате остаје и даље проблем који је неопходно адекватно ријешити.
- У континуитету се обнавља возни парк неопходан за редовно пословање. Због повећаног обима и проширења капацитета набавља се неопходна механизација и машине за рад на снијегу, теренска и путничка возила, моторне санке и квадови, санитетска возила.
- Набављени су монтажни објекти за два јавна WC-а, хангар за складиштење материјала.
- Приоритет који се даје квалитету услуга прати и визуелно уређење ски центра, а значајна средства се улажу у медијску кампању и стратешко позиционирање. Свеобухватна медијска презентација, кампања у земљама у окружењу и шире, организација манифестација и музичких догађаја, као и многобројне друге активности које се предузимају у циљу побољшања туристичког амбијента и услуге.
- У току је реализација пројеката у ски центру Игришта који обухвата један исклопиви шестосјед, укупне висинске разлике око 330 m, дужине 820 m и капацитета 3000 скијаша/сат и покретна трака дужине 150 m, капацитета 1.500 скијаша/сат. Двије главне ски-стазе са системом осњежавања и пратећом водо акумулацијом, остала скијашка инфраструктура, пратећи објекти и забавни зимско лјетњи садржаји. Неопходне набавке планиране су у оквиру плана за 2024. годину.

Инвестиције планиране за 2024. годину

Планирају се и идентификују потребна улагања у средстава у циљу обезбјеђења претпоставки за одвијање процеса рада, за вишегодишњу употребу, у облику права, некретнина и објеката, ствари и опреме. Циљеви постављени трогодишњим планом за период 2022-2024 су средњорочно дефинисана смјерница развоја предузећа осмишљена за стварање веће вриједности кроз пословање Друштва.

Крајем 2022. године обезбеђена су кредитна средства за пројекте развоја ски центра Игришта, а током 2023. године утрошили смо и уложили финансијска средства и кадровске капацитете за реализацију постављеног циља и стављања у функцију пројеката ради покретања почетног циклуса у развоју и остварења првих прихода за наредну зимску сезону. Током инвестиционе градње Друштво је оптерећено високим финансијским обавезама и одливима готовине, многобројним додатним трошковима ангажовања средстава, радне снаге и стручних кадрова.

Инвестициони пројекат који је обиљежио 2023. годину на скијалишту Јахорине је изградња система осњежавања са акумулацијом воде на Скочинама.

Током периода за пословну 2024. годину неопходно је радити на инфраструктурним пројектима који нису завршени, чија је финансијска конструкција привремено ријешена, као и радити на проналажењу рјешења и извора финансирања за инвестиционе намјере исказане овим планом .

Ски центар Игришта.

Према планираном рјешењу за ски центар Игришта у завршној фази изградње је један исклопиви шестосјед, укупне висинске разлике око 330 m, дужине 820 m и капацитета 3000 скијаша/сат и покретна трака дужине 150 m, капацитета 1.500 скијаша/сат. Изграђене су двије главне осњежене ски-стазе, укупне дужине око 4.750 метара. Међу првим пројектима је изградња инсталације система за осњежавање са водо-акумулацијом, испоручена је опрема за уградњу покретне траке, тјубин стазе и мини зип лајна за забавне садржаје, машине за табање снијега, теренска и путничка возила и возило хитне помоћи, објекти за ГСС и амбуланту, финансирана је изградња двије трафостанице. Изградња водо-снабдијевања акумулације за систем осњежавања се одвија планираном динамиком, али и уз низ потешкоћа због специфичности терена и неријешених имовинско - правних односа. Набавке обухватају минимум љетњих садржаја за почетне активности и развој у пословању изван зимске сезоне.

За наредну 2024. годину исказане су планиране минималне инвестиционе намјере неопходне за оптимално и примјерено функционисање ски центра, као што је паркинг простор и систем наплате, изградња тротоара, освјетљење скијалишта и пумпна станица за потребе ски центра. Пројекти за које није ријешено питање финансирања чине основне инфраструктурне претпоставке и неодвојиви су дио цјелине коју треба да чини ски центар Игришта.

Ред:бр.	ОПИС	ИЗНОС КМ	Извор финансирања
1	Изградње нове скијашке стазе Игришта	5.000.000	
2	Изградња пумпне станице и кафе бара у ски центру Игришта	2.500.000	
4	Освјетљење у ски центру Игришта	4.500.000	
5	Изградња пасареле на полазној станици жичаре Игришта	1.500.000	
6	Изградња тротоара, бицикличке стазе и паркинг простора	1.500.000	
		15.000.000	

Ски центар Јахорина

У складу са планом пословања за 2023. годину у току је изградња система осњежавања Скочине. Систем је проширен и повезан са изграђеним новим стазама у јединствени систем. У току је изградња акумулације капацитета до 20.000 м³ воде уз алтернативни извор водо-снабдијевања. Финансирање пројекта привремено је обезбеђено краткорочном позајмицом Инвестиционо развојне банке РС, што није

коначно повољно рјешење за Олимпијски центар. Поред тога у току је реализација набавке додатне опреме и уређаја за ефикасније осњежавање скијашких стаза. Започете пројекте треба завршити и уградити у бољу и богатију понуду Јахорине која ће имати своје резултате.

Планом за 2024. годину, на основу потреба и интересовања тржишта, исказали смо инвестиционе намјере које би биле оправдане за будуће улагање.

Изградња спортске дворане Јахорина

Туристичком комплексу Јахорине недостаје мјесто и садржаји за потребе спортиста, припрему, рекреацију и тренинге. Недостаје простор за пословне догађаје, конгресе и сусрете, за забавне манифестације и догађаје образовног и културно умјетничког карактера. Наредно планирање обухвата иницијативу за изградњу спортске дворане.

Објекат у својој понуди треба да има низ различитих садржаја који би били нова атракција за посјетиоце и прилика за унапрјеђење привлачности овог подручја: конференцијске сале, сала за изложбе, трговине примјерене потребама посјетилаца, апотека, пошта, инфо пулт. Пројектује се у централном подручју Јахорине и биће први контакт посјетилаца са Јахорином, мјесто комуникације гдје дневни посјетиоци и гости који дуже бораве могу задовољити своје потребе и жеље.

Изградња објекта у викенд насељу

Друштво располаже земљиштем површине од око 600 м² у викенд насељу, општина Трново, КО Делијаш. Намјера је да се путем јавног позива локација понуди заинтересованом инвеститору за изградњу објекта пословно апартаманске намјене гдје би Друштво и запослених добили дио изграђеног простора по повољним условима.

Гондоле Пале – Јахорина

Пројекат изградње гондоле Пале – Јахорина започет је 2020. године одобрењем средстава за прву фазу која обухвата израду пројекта и изградњу полазне станице. Разматрани су различити пројекти са више варијанти полазне станице, трасе гондоле, крајње излазне станице, потребе за међу станицама и многи други елементи. Дужина гондоле би била 6700 м, излазна станица на стази Огорјелица, капацитет би био 1300/3600 скијаша на сат, са кабинама капацитета за 10 путника.

Гондола повезује градско подручје мјеста Пале и Скијалиште Равна планина са планинским центром Јахорина. Атрактивни система превоза поред саобраћајне функција има и функцију панорамског разгледања планинског комплекса са прелијепим предјелима нетакнуте природе. Повезаност између два скијашка подручја отвара могућност за проширење скијалишта и изградњу нових скијашких стаза, додатне садржаје и услуге. Велика посјећеност на Јахорини у посљедњим годинама упослила је току зимске сезоне све расположиве смјештајне капацитете и на подручју општине Пале. Изградњом гондоле обезбедио би се подстицајни садржај за развој, инвестирање и нови квалитет на простору општине Пале. Скијалиште Јахорине би добило сасвим нову димензију повезивањем скијашким стазама, теренима за бициклизам, шетње и активности у природи, са градским подручјем Пала, уз уградњу природног

потенцијала простора Равне планине у обухват својих садржаја. Истиче се проблем финансирања те је потребно радити на проналажењу начина за реализацију капиталног пројекта од непроценљивог значаја.

Ред:бр.	ОПИС	ИЗНОС КМ	Извор финансирања
1	Радови на завршетку изградње вјештачке акумулације/језера "Скочине"	600.000,00	
2	Набавка покретне траке	1.500.000,00	
3	Доградња система вјештачког осњежавања на стазама 1 и 6а	2.000.000,00	
4	Изградња и пројектовање тунела за ски лифт "Трново"	350.000,00	
5	Компоненте жичаре за повећање капацитета шестосједа Скочине	1.150.000,00	
21	Набавка ратрака	2.500.000,00	
6	Пројектовање и изградња спортске дворане са пратећим садржајима на Јахорини	38.000.000,00	
7	Пројектовање и изградња објекта у викенд насељу	10.000.000,00	
		56.100.000,00	

Инвестиционе радове и изградњу, планиране и оне који су у току, прате прописане законске процедуре и пратећа документација (прописана законским и подзаконским актима Републике Српске), са финансијским издацима који у значајној мјери увећавају/поскупљују вриједност набавке, а саставни су дио инвестиције.

Ред бр.	ОПИС	ИЗНОС КМ
1	Израде елабората крчења шума и претварања шумског земљишта у грађевинско	90.000,00
2	Услуга стручног надзора над изградњом објекта	500.000,00
3	Студија економске оправданости и студија изводљивости за потребе израде техничке документације	80.000,00
4	Услуге израде и/или нострификације техничке документације за инвестиције	120.000,00
5	Услуга израде урбанистичко техничких услова	50.000,00
6	Услуга израде просторно-планске документације	110.000,00
7	Услуга техничког прегледа и пријема објекта за потребе ОЦ Јахорина	250.000,00
8	Геодетских услуга	60.000,00
9	Услуга израде техничке документације у оквиру заштите животне средине	20.000,00
	УКУПНО:	1.280.000,00

Планирана улагања за набавку опреме на скијалиштима:

Осим великих инфраструктурних пројеката у ски центрима Игришта и Јахорину, улагања чине и све планиране набавке опреме која служи за несметан рад, заштиту, сигурност и безбједност, неопходну и законом прописану за рад на скијалиштима. Планиране набавке су обједињене и односе се на скијалиште Јахорине и Игришта:

- Опреме за СС- термалне камере за лакшу претрагу терена, прслуци за спасиоце, акја (чамаци) за транспорт повређеног скијаша, пнеуматске удлаге, пумпе за пнеуматске удлаге, синтетичко уже за спашавање са висине и остала неопходна опрема за службе спасавања на скијалиштима.
- Опреме за сигнализацију нових стаза и замјену/обнављање уништене сигнализацијске опреме која подразумијева: знакове и мотке према тежини стазе, знакове упозорења, забране, обавјештења као и знакове привремене сигнализације на стазама, као и неопходна сигнализација за љетне садржаје. Опрема за безбједност нових стаза и замјену/обнављање уништене безбједносне опреме која подразумијева: заштитне струњаче за стубове расвјете, стубове жичара, топове и лансере система вјештачког осњежавања и других опасних мјеста на стази. Заштитне мреже које се постављају на укрштањима стаза, литицама, око полазних станица косог транспорта и другим опасним мјестима на и у близини скијашких стаза и челична мреже за заштиту од одрона. За потребе збрињавања повређених скијаша на све већем скијалишту Олимпијског центра, потребно је набавити нову амбуланту (контејнер) Спасилачкој служби јер је постојећа мала и не условна.
- Планирано је постављање заштитних панела на излазним станицама гондоле Пољице и шестосједа Рајска долина. На овај начин смањиће се утицаје хладноће и мрза на машинске и електро компоненте, расипање и губитак топлоте, спрјечава продор вјетра, те смањење потребног времена за чишћење и одржавање излазних станица. Зауставиће се проклизавање кабина/корпи усљед леда на излазним станицама, те смањити утицај вјетра, који доводи до прекида рада жичаре.
- Колица за Алпин костер, како би се повећала капацитет избацивања бобова на врх и смањила гужва на овом љетњом садржају
- Санке за санкалиште, 10 комада, за смањење чекање у току рада санкалишта и повећао капацитета. Сошке (носачи) за скије које је потребно поставити испред ски каса, полазних станица и око простора гондоле Пољице, за уређење простора и олакшање гостима приступа касама током зимске сезоне.
- Радне моторне санке, због повећаног броја стаза и броја инсталација косог транспорта, потреба вјештачког осњежавања и горске службе спасавања. Неопходна набавка минимално 3 комада радних моторних санки.
- Замјена оштећених, поломљених и набавка нових клупа и канти за смеће ради повећања нивоа чистоће на Јахорини, као и за потребе скијалишта Игришта.
- Обнављање вишегодишњег оштећеног и набавка новог алата за потребе одржавања табача, инсталација косог транспорта и уређаја система ВО, као и за потребе ремонтних радова одјељења техничког сектора. Апарат за заваривање и остали специјални алати, алати за кориснике жичара и ски лифтова за поправку опреме.

- Услед све већег броја бицикала који се превозе гондолом Пољице , реална је потреба за професионалном машином за прање бицикала како би се спријечило оштећење кабина, те употпунила услуга за љубитеље бициклизма у току љетње сезоне, као и за потребе скијалишта Игришта.
- Генератори и агрегати за обезбјеђење објеката и за функционисање у ски центру при нестанку електричне енергије. Уређаји за заштиту од атмосферских пражњења инсталација косог транспорта и осњежавања.
- Алармни системи за командне кућице и хангаре по потреби, радио станице и радио опрема за комуникацију на терену. Видео надзор и сигурносне камере.
- Компензација реактивне енергије на жичарама, ормар за компензацију, код великог индуктивног потрошача долази до повећања трошкова електричне енергије. Уградњом ормара повећава се ефикасност уштеде електричне енергије и побољшава квалитет напајања опреме.
- Специјализована теренска бицикла и трицикала за коришћење по планинским стазама (trail-ovima) у сврху изнајмљивања љубитељима планинског бициклизма и ове врсте спорта током љетне сезоне.
- Неопходна набавка комбиноване машине скип ради одржавања стаза, поправки дренажних канала на стазама, истовара и утовара роба, набавка радних теренских возила четврточкаша са прикључцима, путничка теренска возила, ауто приколице за превоз терета и квадова, набавка табача снијега за повећану површину и број скијашких стаза.
- Компоненте жичаре за повећање капацитета шестосједа Скочине. Повећање капацитета превоза гостију са 2000 на 2400 /сат додавањем корпи уз имплементацију потребних електро-машинских компоненти и програмирањем рада шестосједа на новом капацитету.
- Продужење платформе “zip line” и уградња центрифугалне кочнице којом ће се повећати безбједност корисника садржаја, те могућност повреда своди на минимум. Обезбјеђује се комфорније и једноставније коришћење садржаја.
- Рачунарска опрема, проширење програмских пакета, лиценце, фискалне касе, опрема и лиценце за ски дату и паркинг систем.

Ред:бр.	ОПИС	ИЗНОС КМ
1	Опреме за СС	41.000,00
2	Опреме за сигнализацију на ски стазама	160.000,00
3	Челичне мреже за заштиту од одрона	49.999,00
4	Контејнери	50.000,00
5	Опреме и намјештај за ски рентал	300.000,00
6	Колица за Алпин костер	45.000,00
7	Санке за санкалиште	30.000,00
8	Амбуланта за СС	76.000,00
9	Метални ормари	35.000,00
10	Радне моторне санке	60.000,00
11	Ручни и електричарски алат	65.000,00

12	Самоуслугне професионалне машине за прање	70.000,00
13	Алармни системи за дојаву пожара	20.000,00
14	Канцеларијског намјештаја	6.000,00
15	Ормари за компензацију реактивне енергије	100.000,00
16	Професионалне моторне косачице за високу траву, тримера, моторних тестера, косилица за траву	18.000,00
17	Планински и електрични бицикли	70.000,00
18	Планински трицикли	49.900,00
19	Приколица	40.000,00
20	Комбинована машина - скип	350.000,00
22	Радна теренска возила - четвороточкашаи са прикључцима	150.000,00
23	Набавка 2 теренска возила pick up и путничког теренског возила	200.000,00
24	Оптика и повезивање	300.000,00
25	Набавка лиценци за операивне системе, офис,и антивирусни програм	140.000,00
26	Набавка опреме и лиценци за СкиДату	250.000,00
27	Сигурносне камере	50.000,00
28	Фискалне касе	200.000,00
29	Уградња противпожарних врата за Олимп бар	40.000,00
30	Мини чистач снијега	6.000,00
31	Банкарска опрема за касе и благајну, апарати за контролу новчаница, ладица за новац и слично	6.000,00
32	Полице за архиву	26.000,00
33	Професионалне машине за прање подова	12.000,00
35	Унутрашње опремање Олимпијског бара	200.000,00
36	Реконструкција кухиње и елемената вањског шанка Олимпијског бара	100.000,00
37	Продужења платформе "zip line" и набавка центрифугалне кочнице	60.000,00
38	Заштитни панели на излазним станицама гондоле Пољице и шестосједа Рајска долина са вратима	300.000,00
40	Санација стазе ба од клизишта	150.000,00
41	Набавка радова на техничкој води у Олимпијском бару	30.000,00
42	Хидрантска мрежа у Олимпијском бару	30.000,00
44	Измјештање ски лифта "Оштра глава"	190.000,00
45	Набавка изградње цјевовода и базена за пијаћу воду Олимп бара	300.000,00
	УКУПНО:	4.375.899,00

Пројекција прихода и расхода за 2024.годину

Финансијски план је рађен на бази достигнуте величине упослености капацитета, цјеновника услуга за зимску сезону 2023/24 годину и показатеља из сезоне 2022/2023 године који ће се највећим дијелом одразити на пословну 2023. годину. На основу финансијског извјештаја са 30.09.2023. и пројекцијама до краја текуће године, на бази стања кредитних обавеза и финансијског стања Друштва дате су планске величине билансних позиција. Обухвата све дијелове плана пословања било да се третирају као инвестиција или трошак са циљем идентификације пословног резултата и препознавања значајних ризика.

Показатељи зимских сезона

Резултати извршених улагања преточени у показатеље пораста промета, броја скијаша и броја возњи су у табелама које пратимо од 2017. до 2023. године. Значајно повећање у односу на претходну годину се кретало у низу, све до последње зимске сезоне. Климатске промјене са неочекиваним високим температурама, забиљежена код нас и у осталим европским зимским центрима сезоне 2022/2023, без падавина, условиле су пад у промету и показатељима од значајних 24%. То ће се одразити на процјену финансијског резултата 2023. године.

Број скијаша сезона 2016/17	122.602
Број скијаша сезона 2017/18	184.416
Број скијаша сезона 2018/19	243.448
Број скијаша сезона 2019/20	237.334
Број скијаша сезона 2020/21	262.137
Број скијаша сезона 2021/22	410.973
Број скијаша сезона 2022/23	314.091

Број пролаза сезона 2016/17	983.677
Број пролаза сезона 2017/18	1.456.989
Број пролаза сезона 2018/19	1.853.180
Број пролаза сезона 2019/20	1.901.761
Број пролаза сезона 2020/21	2.346.816
Број пролаза сезона 2021/22	4.041.435
Број пролаза сезона 2022/23	2.658.702

Остварени промет од ски карата сезона 2016/17	2.716.613
Остварени промет од ски карата сезона 2017/18	5.205.843
Остварени промет од ски карата сезона 2018/19	7.178.095
Остварени промет од ски карата сезона 2019/20	8.018.409
Остварени промет од ски карата сезона 2020/21	10.123.812
Остварени промет од ски карата сезона 2021/22	19.010.070
Остварени промет од ски карата сезона 2022/23	14.413.233

Планирали смо сезону 2023/2024 успјешнију од претходне, почетак рада скијалишта Игришта са обзириво оптимистичним прометом имајући у виду почетне кораке и оживљавање скијалишта које није радило скоро три деценије.

Пројектовани приходи за 2023. годину предвиђају приходе из осталих извора који су неопходни за финансирање високих трошкова финансирања за инфраструктурне пројекте на скијалиштима Јахорине и Игришта, у складу са Законом дефинисаном статусом, значајем за развој и карактером општег интереса. Очекиване су мјере и рјешења за финансирање инфраструктуре.

Планирани пословни приходи за 2024.годину од услуга и продаје робе су већи за 5% од пројектоване 2023. године, и додатно први приходи са скијалишта Игришта. Пословни приходи садрже и реализацију Закључка Владе РС о дугорочној финансијској подршци према ОЦ Јахорина. Планирано је да се финансирање високих финансијских обавеза по основу извршених капиталних инвестиционих пројеката или оних који су току изградње, изврши из додатних намјенских извора финансирања дефинисаних у ставци остали приходи, односно у ставци приливи из осталих извора кроз биланс токова готовине.

Пројекција биланса успјеха и план за 2024. годину

Позиција	ОПИС	2021.	2022.	2023		ПЛАН 2024.	
				План 2023	Пројекција 31.12.2023.		
1	2	3	4	5	6	7	7:6
60	Приходи од продаје робе	415.554	1.095.591	950.000	1.128.459	1.222.313	1,08
62	Приходи од продаје услуга	12.145.833	16.414.288	15.000.000	16.000.000	17.300.000	1,08
62	Приходи од продаје услуга					2.100.000	
65	Други пословни приходи	1.328.275	2.598.692	2.500.000	2.800.000	1.450.000	0,52
66	Финансијски приходи	5.504	5.687	5.000	5.858	5.975	1,02
67-8	Остали приходи	1.747.227	734.319	7.000.000	5.500.000	6.500.000	1,18
	ПРИХОДИ	15.642.393	20.848.577	25.455.000	25.434.317	28.578.288	1,12
50	Набавна вриједност робе	167.828	411.480	400.000	423.823	432.301	1,02
51	Трошкови материјала	1.552.232	1.830.111	3.200.000	1.890.000	2.550.000	1,35
52	Трошкови зарада	3.823.198	5.245.387	5.750.000	6.300.000	7.560.000	1,20
53	Трошкови производних услуга	2.084.452	3.889.574	3.800.000	3.900.000	4.178.000	1,07
54	Трошкови амортизације	3.197.677	3.941.328	6.000.000	6.200.000	6.262.000	1,01
55	Нематеријални трошкови	977.303	945.832	1.150.000	970.000	980.000	1,01
56	Финансијски расходи	2.590.482	4.062.247	4.080.000	5.370.000	6.130.669	1,14
57	Остали расходи	93.159	138.433	100.000	150.000	200.000	1,33
	РАСХОДИ	14.486.331	20.464.392	24.480.000	25.203.823	28.292.970	1,12
	РЕЗУЛТАТ						
	Пословни	2.086.972	3.844.859	-1.850.000	244.636	110.012	
	Финансијски	-2.584.978	-4.056.560	-4.075.000	-5.364.142	-6.124.694	
	Остали	1.654.068	595.886	6.900.000	5.350.000	6.300.000	
	ДОБИТ	1.156.062	384.185	975.000	230.494	285.318	

Планирани расходи су усклађени са планом упослености капацитета, а нове инсталације и проширење скијалишта, ангажовање на реализацији стратешких пројеката, повећава трошкове материјала, услуга, зарада и амортизације. Трошкови обухватају рад у ски центру Игришта у наредној години, па посебно трошкови материјала, енергената и зарада ће имати значајан раст. Пораст улазних трошкова настаје и услед инфлације, пораста каматних стопа, недостатка радне снаге и осталих поремећаја на тржишту који се догађају у актуелном времену.

Трошкови материјала обухватају потрошњу резервних дијелова за инсталације вертикалног транспорта, системе за осњежавање, резервни дијелови за одржавање машина и табача, теренских и путничких возила, грађевинског, електро и водо материјала, материјала за уређење стаза, санитарског материјала за ГСС, потрошња средстава заштите на раду, канцеларијског материјала. Трошкови материјала обухватају потрошњу горива, електричне енергије и воде који су због природе дјелатности значајни.

Трошкови зарада обухватају све исплате радницима, члановима управе, накнаде надзорном одбору и одбору за ревизију, опорезиве и не опорезиве. Садрже накнаде и трошкове за службена путовања, накнаде превоза радницима, исплате отпремнина, помоћи код дуже болести и слично. У току 2023. године, до израде плана било је запослено просјечно мјесечно на бази часова рада 232 радника. Стање запослених са 31.10.2023. је 206 радника од којих је: високо образованих 52, а радника са средњом стручном спремом, квалификованих и високо квалификованих укупно 148. У току су конкурси за рад у зимским сезонским условима за укупно 343 радника од којих је 218 за скијалиште Јахорина и 125 радника за скијалиште Игришта. Планом за 2024. годину предвиђено је повећање плата запослених од 20% уз додатно повећање на пословима квалификоване радне снаге на скијалишту гдје је због захтијевних радних задатака, тешко обезбиједити радну снагу. То су радна мјеста за возаче табача, радна мјеста на жичарама, вјештачком осњежавању и редари на стазама.

Трошкови производних услуга Садрже услуге текућег одржавања основних средстава, услуге телекомуникација, интернета и трошкове свих видова транспорта, трошкове на одржавању концерта и манифестација, издатке за стратешко позиционирање, услуге оглашавања и рекламе, као и трошкове закупа.

Трошкови амортизације. Амортизација је постепено умањење вриједности имовине услјед кориштења и вијека трајања, предвиђеним поступком и у складу са законом. Завршени и активирани инфраструктурни пројекти и набављена опрема у току инвестиционог циклуса последњих године је велике вриједности што је видљиво из биланса стања сталне имовине, па амортизација значајно увећава укупне расходе у билансу успјеха.

Финансијски расходи и одливи

Финансијски расходи садрже обавезе камата на постојеће дугорочне обавезе прве, друге и треће емисије обвезница и обавезе по кредитима код комерцијалних банака и Инвестиционо развојне банке. Трошкови камата оптерећују биланс успјеха изузев по кредитним задужењима за пројекте који су у току изградње гдје се врши капитализација до момента активирања и стављања у употребу. ЕБИТДА, зарада прије камата, пореза, и амортизације је најчешће коришћено мјерило о способности да се генерише готовина. Пад промета последње зимске сезоне која је иза нас, нарушио је ове показатеље и реалну могућност финансирања без додатних прихода и намјенских субвенција.

У планираној 2024. години истуче грејс период за дио кредита па финансијски одливи у токовима готовине захтијевају коначно рјешење финансирања инфраструктуре од туристичког и општег интереса које је за сада у цијелости у билансима и на терет Олимпијског центра Јахорина.

Кamate	2.023	2.024	2025	
2. емисија обвезница	315.601	250.171		
3. емисија обвезница	280.000	261.365		
Кредит НЛБ банке	475.087	467.007		промјењиви ЕУРИБОР
Кредит АИК -Сбербанк Србија	1.017.071	882.197		
Кредит 1. Нова банка	403.648	374.888		
Кредит 1. Sparkasse	767.356	756.254		промјењиви ЕУРИБОР
Кредит 2. Нова банка	790.981	744.789		Дјелимично капитализација
Кредит 2. Sparkasse	379.358	334.834		
Кредит Уникредит банка Мостар	842.553	751.792		
Уникредит банка Бања Лука	218.509	198.083		
Кредит 3. Нова банка	2.889.826	3.210.348		промјењиви ЕУРИБОР/ капитализ
Краткорочна позајмица	389.083	131.250		капитализација
Краткорочни кредит		483.750		
Кamate	8.769.073	8.846.728	7.758.000	
Главница				
Споразум ИРБ	900.000	900.000		
2. емисија обвезница	1.051.391	1.010.331		
3. емисија обвезница	465.865	484.500		
Кредит НЛБ банке	1.041.546	971.181		
Нова банка факторинг	211.655			
Кредит Сбербанк Србија		2.956.003		Грејс период истиче јануар 2024
Кредит 1. Нова банка		1.156.041		Грејс период истиче јануар 2024
Кредит 1. Sparkasse		1.018.587		Грејс период истиче јануар 2024
Кредит 2. Нова банка		830.981		Грејс истиче септембар 2024
Кредит 2. Sparkasse		424.827		Грејс истиче септембар 2024
Кредит Уникредит банка Мостар		1.229.011		Грејс истиче септембар 2024
Уникредит банка Бања Лука		382.324		Грејс истиче новембар 2024
Кредит 3. Нова банка				Грејс период истиче јануар 2026
Лизинг за Газ и комби	35062	31.329		
Главница	3.705.519	11.395.115	16.213.543	
Позајмица ИРБ		15.000.000		
Краткорочни кредит		9.000.000		
УКУПНО ПЛАНИРАНИ ОДЛИВ	12.474.592	44.241.849	23.971.543	

Биланс стања

Билансом стања исказан је сумарни преглед средстава и њихових извора, стање имовине Друштва, капитала насупротив обавезама, са стањем у одређеном тренутку, на крају обрачунског периода. Промјене у непрекидном радном процесу које су се дешавале, са пресеком стања на крају године, у последњем петогодишњем периоду показују велика повећања у корист сталне имовине, али и високи степен задужености и дугорочних обавеза. Позитиван помак у 2022. години су средства из грантова за финансирање капиталних пројеката која треба одвојити у изворима средстава јер имају карактер разграничених прихода.

Структура имовине	2018	2019	2020	2.021	2022	Процјена 2023	План 2024
Стална средства	60.804.914	69.158.091	94.387.935	145.382.116	184.021.339	233.174.000	235.174.000
Текућа средства	4.318.195	9.990.013	16.351.887	34.301.485	57.682.170	29.964.000	22.306.535
ИМОВИНА	65.123.109	77.803.394	110.739.822	179.683.601	241.703.509	263.138.000	257.480.535

Извори средстава	2018	2019	2020	2021	2022	Процјена 2023	План 2024
КАПИТАЛ	40.023.908	37.411.444	39.494.164	35.754.721	36.096.139	36.303.584	36.560.369
Дугорочне обавезе	18.801.212	33.682.786	55.698.180	102.869.160	164.731.990	149.526.000	154.996.174
Разграничени приходи					15.824.292	14.880.000	47.762.076
Краткорочне обавезе	5.753.191	6.709.164	7.237.097	41.059.720	25.051.088	62.428.416	18.161.916
УКУПНО извори средстава	64.578.311	77.803.394	102.429.441	179.683.601	241.703.509	263.138.000	257.480.535

Преглед планских пројекција биланса стања дат је са становишта реализације и активирања инвестиционих пројеката и набавке опреме до краја 2024. године, промјенама у процесу задужења по кредитима и другим обавезама. Садржи неопходно потребно обезбјеђење средстава из намјенских извора за финансирање преузетих обавеза за инфраструктурну изградњу на позицији разграничених прихода која би се у дугорочном периоду идентификовала кроз биланс успјеха и капитал Друштва. Због истека грејс периода на крају 2023. године дио дугорочних обавеза за оне који доспијевају 2024. године постају краткорочне. У току текуће године догодила су се краткорочна инвестициона задужења, па је ниво обавеза које се требају исплатити наведен у табели финансијских расхода, садржан у ставци краткорочних обавеза.

Биланс токова готовине

У складу са подацима датим кроз биланс успјеха и пројекцију планираних пословних прихода и расхода, планираних инвестиционих набавки и плаћања, познатих издатака за финансирање кредитних обавеза дата је пројекција о приливима и одливима готовине, који су извори и на који начин ће средства бити кориштена.

ПРОЈЕКЦИЈЕ ГОТОВИНСКОГ ТОКА	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2024.
Готовина од продаје услуга		1.320.297	1.359.906
Готовина од продаје услуга		19.780.858	20.769.901
Готовина од продаје услуга			3.159.000
Остали приходи		7.600.000	4.450.000
Готовина из других извора			37.000.000
Позајмица ИРБ		15.000.000	
Кредит, преостали за повлачење од 99 м.		1.000.000	
Кредит 36,9 милиона			
Кредит 9 милиона 2023.		9.000.000	
УКУПНА ГОТОВИНСКА ПРИМАЊА		53.701.155	66.738.807
Инвестициона набавка		14.528.000	9.000.000
Инвестициона набавка из кредита и позајмице		47.500.000	4.400.000
Трошкови материјала		2.584.705	2.584.705
Зараде		6.300.000	6.726.000
Трошкови производних услуга		3.900.000	3.178.000
Остали пословни расходи		963.941	1.183.220
Остали расходи и издаци		142.586	200.000

Кamate на 2.емисија обвезнице		315.601	250.171
Кamate 3 емисија обвезница		280.000	261.365
Камата - кредит НЛБ / Гаранција РС		475.086	186.544
Камата - кредит 99 милиона		4.359.000	5.359.000
Кредит 36,9 милиона		2.889.826	3.210.248
Кредит 9 милиона камата			483.750
Порез на добит		132.567	73.544
УКУПНЕ ГОТОВИНСКЕ ИСПЛАТЕ		84.371.312	37.096.547
НЕТО ОБРТ ГОТОВИНЕ		-30.670.156	29.642.260
ПОЧЕТНА ГОТОВИНА (ГОТОВИНА ИЗ БС)		41.551.487	7.387.468
ГОТОВИНСКИ САЛДО ПРИЈЕ КРЕДИТА		10.881.331	37.029.728
Главница 2 емисија обвезница		1.051.391	1.010.331
Споразум ИРБ		900.000	900.000
Главница 3. Емисија Обвезница		465.865	484.500
Главница Кредит НЛБ/КБ		1.041.546	1.085.161
Главница кредит 99 милиона			7.049.834
Главница 39,9 милиона, отплата 2026			
Остале обавезе - позајмица ИРБ, март 2024		35.061	15.000.000
Кредит 9 милиона 2023., краткорочни			9.000.000
КРАЈЊИ ГОТОВИНСКИ САЛДО	41.551.487	7.387.468	2.499.902

Ризици у пословању

Износ позајмљеног капитала Неизбјежни пословни ризици који се намећу, захтијевају ангажовање и доношење одлука за квалитетно управљање њима. Приликом доношења одлука о дугорочном задуживању за капитални инвестициони развој, финансијске пројекције у претходним годинама су предвиђале додатне приливе из осталих извора са позиције остварене користи. Олимпијски центар „Јахорина“ као јавно предузеће проводи активности изградње и стављања у функцију нове инфраструктуре, организује рад, управља и одговорно одржава цјелокупни систем на скијалишту. Реализовани капитални инвестициони пројекти произвели су велики развојни процес регије источног дијела Републике Српске, покрећући низ привредних дјелатности од грађевинарства до угоститељства и смјештаја, као и код многих других пратећих дјелатности које чине туристички производ, потврђујући своју капиталну стратешку намјену.

Инсталације и системи су у А.Д. ОЦ “Јахорина” Пале евидентирани као имовина, али и обавеза финансирања, док други привредни субјекти на планини, захваљујући инвестиционом циклусу на Скијалишту Јахорина из године у годину биљеже само већи приход. Све се несумњиво одразило на укупан социјално економски развој регије и повећана су пореска давања и приход у буџетима институција.

Реализоване капиталне инвестиције могу се финансирати само из прихода које остварују, како код Олимпијског центра “Јахорина”, тако и преко пратећих дјелатности које на основу њих раде, као и из буџетом планираних капиталних улагања.

До сада нису реализована рјешења по иницијативама за додатно финансирање па је проблем обавеза, без додатних давања, постао изражен током 2023. године и производи негативне ефекте код повјерилаца.

Олимпијски центар „Јахорина“ је поднио иницијативе за законска рјешења прикупљањем дијела прихода од других дјелатности кроз одређене накнаде/таксе, финансирање од продаје земљишта у државном власништву или кроз учешће јавног сектора у финансирању у складу са могућностима, ограничењима и преузетим гаранцијама.

Управа АД Олимпијског центара „Јахорина“

Директор:

Дејан Љевнаић

